

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Anna Marková

Název diplomové práce: Mediální výchova v České republice s důrazem na nová média

Vedoucí DP: Ing. Arch. Petr Štěpánek, Ph. D.

Oponent: Mgr. Jakub Štogr

Hodnocení: výborně, předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Cíl práce:

Cílem práce je popsat a zhodnotit stav mediální výchovy v České republice s důrazem na nová média.

Zadání práce je jasné, nicméně velmi široké, zúžení tématu v práci samotné je tedy opodstatněné. Téma je velmi aktuální; přínosné je i tím, že vychází z reálií, autorů a prezentuje projekty ze Spolkové Republiky Německo, tedy země, která nám není vzdálena ani geograficky ani kulturně.

Shoda se zadáním diplomového úkolu:

Práce rozpracovává všechny body zadání diplomového úkolu, zadání bylo splněno.

Struktura práce:

Práce se – po nezbytném úvodu – dále dělí na šest částí (kapitol).

První část je koncipována jako teoretická, snaží se o vymezení nejobecnějších pojmů jako „mediální gramotnost“, „nová média“ a „digitální propast“, násťin jejich historického vývoje a současného stavu. V této části by se dalo předpokládat, že se bude autorka práce mnohem podrobněji zabývat tím, jak lze mediální gramotnost chápat a kam ji lze zařadit vzhledem ke gramotnosti informační – zda jde o její podmnožinu nebo o nezávislou problematiku; zároveň by bylo vhodné akcentovat rozdíly ve vnímání mediální gramotnosti v kontextu „evropském“ a „americkém“ (např. porovnání Přílohy 1 - Zprávy o mediální gramotnosti... s podobnými dokumenty v USA, třeba oficiálními vládními dokumenty a materiály NAMLE= National Association for Media Literacy Education <http://www.amlainfo.org/media-literacy>). Toho se ale v rámci první části práce nedočkáme. Symptomatické je již pojmenování kapitol a podkapitol (viz Obsah práce), kde žádná z částí není pojmenována právě a jenom „Mediální gramotnost“. Je pochopitelné, že v rámci diplomové práce muselo být i samo téma mediální výchovy zužováno (jako je uvedeno i v práci samotné na straně 12, odst. 1), nicméně bez jasné deklarace pozice autorky práce, bez znalosti jejího postoje k problematice jako celku, se další části práce stávají často „pouhou“ kompilací existujících zdrojů. Celé úvodní části by pak jistě pomohlo několik názorných diagramů (jen námtkou třeba diagram „Framework for 21st Century Learning“ dostupný na webu Partnership for 21st Century Skills na stránce: http://www.21stcenturyskills.org/index.php?option=com_content&task=view&id=254&Itemid=120 ; odkaz přímo na obrázek ve formátu .jpg: http://www.21stcenturyskills.org/images/stories/rainbow/rainbow_web%200710.jpg).

Obdobně lze kritizovat úvod co do vysvětlení pojmu „nová média“; názor autorky opět není možné rozpoznat.

Druhá část, věnovaná problematice pojetí mediální výchovy a informatiky jako vyučovaných předmětů v rámci ČR, je nicméně velmi příhodně umístěna před část o mediální výchově z teoretického pohledu (kap. 4) a umožňuje rychlé zorientování se v problematice mediální

výchovy vnímané v dualitě humanitního a technického úhlu pohledu. Další části (kapitoly 4 až 7) pak dále rozvíjejí a dále tematizují složitou matici teoretického pohledu, tj. věkových skupin a jejich specifik, problematik, ke kterým se má mediální výchova minimálně co vyjádřit, a dále konkrétních projektů, které byly v této oblasti realizovány. Kapitola 7 navrhuje konkrétní postupy zařaditelné do výuky na ZŠ či SŠ v ČR bohužel nakonec zanikne a zůstává nedocněna. Důvodem je fakt, že není zřejmé, kdo je autorem; předchozí kapitola prezentuje již realizované projekty značného rozsahu, odkazuje na webové stránky, uvádí související zdroje atp., ale v kapitole 7 chybí jak odkazy (jsou zde jen dva), tak jasné prohlášení, že jde o návrhy autorky samotné.

Volba informačních zdrojů:

Seznam použitých zdrojů je co do počtu záznamů dostačující; vzhledem k obsahu práce jsou uvedené zdroje relevantní. Překvapující je nicméně fakt, že v seznamu nejsou zahrnuty zdroje ze zadávacího protokolu diplomové práce.

Autorka velmi dobře pracuje s uvedenými zdroji, ač je z textu znát, že – zejména v kapitole 4. – některé z nich cituje stále dokola a opakovaně.

Vzhledem k tématu by měla být součástí použitých zdrojů (a tedy i prostudována) publikace vydaná v červnu 2008: „Média tvořivě – metodická příručka mediální výchovy“ (ed. Nina Ruthová, ISBN 978-80-904071-1-4, více na: www.aisic.cz nebo www.mediatvorive.cz).

Stylistická úroveň práce:

Po této stránce nemám k práci výhrady.

Formální úprava práce:

Práci lze po formální stránce vytknout členění některých podkapitol, zejména s ohledem na nepřehlednost v případech, kdy je nadpis některé dílčí části neoznačen číslem, ale přitom je vizuálně neodlišitelný od číslovaného nadpisu, např. viz strana 23 dole, strana 27, 38 dole, 49, 60, 62, 64 a další. Dále se objevil překlep a písmeno navíc v identifikačním záznamu.

Doplňující otázky pro obhajobu:

Oponenta by zajímal názor autorky na vztah informační a mediální gramotnosti. A dále pak, jak hodnotí začlenění mediální výchovy a informatiky jako dvou odlišných předmětů do výuky, kde vidí výhody a nevýhody.

V Praze, dne 18. 1. 2008

Jakub Štögr
